

Nr 455.

Av herr Eklund m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 100, med förslag till lag om församlingsstyrelse m. m.

I det i Kungl. Maj:ts proposition nr 100 ingående förslaget till lag om skolstyrelse i vissa kommuner heter det i § 6: »Det åligger folkskolestyrelsen att årligen före den 15 september till kommunal- eller stadsfullmäktige avgiva ett förslag till utgifts- och inkomststat rörande folk- och fortsättningskoleväsendet för det nästföljande kalenderåret. Finnes fortsättningsskolestyrelse, åligger det denna att uppgöra statförslag rörande fortsättningsskoleväsendet.»

Beträffande alla andra nämnder och styrelser gäller enligt förordningen om kommunalstyrelse på landet, att de skola till kommunalnämnden ingiva sina specialförslag över utgifterna för det nästföljande året. Man har strävat efter enhetlighet i budgetbehandlingen, även på det förberedande stadiet. Kommunens centrala finansorgan bör, har man tydligen menat, ha alla hithörande trådar i sin hand. Det finns intet bärande skäl att göra ett undantag härvidlag för folkskolestyrelsen, när folkskoleärendena överflyttats till den borgerliga kommunen. Att skolans verkliga intressen därav skulle lida, finns ingen som helst anledning att befara. Men kommunens finansiella intressen kunna bättre tillvaratagas, om budgeten enhetligt förberedes, än om två eller flera organ därvid arbeta vid sidan av varandra. Folkskolestyrelsens, respektive fortsättningsskolestyrelsens önskemål bleve ju icke därigenom obekanta för fullmäktige, deras budgetförslag skola naturligtvis under alla förhållanden åtfölja det centrala finansorganets utgifts- och inkomstförslag till fullmäktige, och dessa bli alltså i tillfälle att pröva, på vilken sida i omtvistade fall de bästa skälen ligga.

Rädslan för att låta kommunalnämnden på landet enhetligt förbereda statförslaget är så mycket mera omotiverad, då man erinrar sig, att i alla händelser i följd av lagens bestämmelser kommunalnämnden skall beredas tillfälle att yttra sig över även folkskole- resp. fortsättningsskolestyrelsens budgetförslag, innan det skall underkastas slutlig prövning och avgörande hos kommunalfullmäktige. Är kommunalnämnden av ett eller annat skäl starkt benägen för att pruta på framställda anslagskrav, kan den således göra så i fullt mått, när den i vart fall får yttra sig över folkskolebudgeten. Men då föreligger risken, att sparsamhetsnitet med synnerlig styrka går ut över skolbudgeten, sedan kommunalnämnden i viss mån låst fast sig i vissa positioner beträffande andra kommunala anslagskrav. Den ytterligare jämk-

ning i fråga om dessa senare, som kanske skulle ägt rum vid en enhetlig behandling av kommunens hela utgiftsstat, uteblir måhända vid den i propositionen föreslagna parallellbehandlingen av olika delar av budgeten, till föga glädje för dem, som äro särskilt måna om att skolans intressen skola bli tillvaratagna.

Vad som gäller om landsbygden i nämnda avseende är även tillämpligt å städerna. I det framlagda förslaget till lag om kommunalstyrelse i stad heter det, att »innan ärende, som beretts annorledes än av drätselkammaren eller allmänt beredningsutskott, företages till avgörande av stadsfullmäktige, skall tillfälle lämnas kammaren eller utskottet att avgiva yttrande däröver». Alltså skall även folkskole- och fortsättningsskolestyrelsens statförslag underkastas sådan prövning. Det är under sådana förhållanden bäst, även ur skolans synpunkt, att icke ställa skolstatförslaget i någon särställning utan låta det samma i vanlig ordning först gå till det centrala organ, som förbereder stadens budget, innan det förelägges fullmäktige. Den enhetlighet i budgetbehandlingen, som därigenom skulle uppnås, är ur alla synpunkter att föredraga framför den ordning, som i Kungl. Maj:ts proposition föreslås.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att sådan ändring företages i förslaget till lag om skolväsendet i vissa kommuner, att folkskolestyrelsens, respektive fortsättningsskolestyrelsens, statförslag skall ingivas till kommunalnämnden på landet och till drätselkammaren eller annat centralt organ för budgetbehandlingen i stad, på samma sätt som är stadgat för andra särskilda nämnder och styrelser, vilka av kommunen tillsättas.

Stockholm den 12 mars 1930.

Anton Eklund.

Anders Anderson
i Råstock.

Elof Hällgren.

Herman Norling.

Abel Andersson
i Löbbo.

C. J. Johansson
i Uppmälby.

Allan Andersson.

F. O. Ericson,
Boxholm.

Emil Olovson,
Västerås.